# Podíl mužů s hodnotou PSA ≥ 3 µg/l v rámci Programu časného záchytu karcinomu prostaty

Datová sada umožňuje vypočítat podíl mužů se zvýšenou hodnotou prostatického specifického antigenu (PSA), tj. PSA ≥ 3 µg/l, zjištěnou v rámci Programu časného záchytu karcinomu prostaty (dále Program) ve sledovaném období. Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik mužů (věk, kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase. Jedná se o agregovanou datovou sadu, podíl je agregován dle charakteristik mužů, kterým byly sledované výkony vykázány.

**Téma**

Zdraví

**Časové pokrytí**

1. 1. 2024 - 31. 12. 2025

**Aktualizace**

roční

**Související území**

Česká republika

**Klíčová slova**

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, prevence, prostatický specifický antigen, karcinom prostaty

**Klasifikace dle EuroVoc**

prevence nemocí, rakovina, státní zdravotní služba

**Kontakt**

ÚZIS ČR

**Organizace**

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

**Distribuce CSV**

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 0.07 MB
Velikost po rozbalení: 0 MB
Počet záznamů: 120
Počet atributů: 8

**Autoři:** Hejcmanová Kateřina, Ngo Ondřej, Chloupková Renata, Májek Ondřej

**Recenzenti:** Komise pro přípravu programu časného záchytu karcinomu prostaty

**Schvalování:**

- porada vedení ÚZIS ČR dne 14. 1. 2026
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 8. 1. 2026

**Datum aktualizace dat:** 16. 10. 2026

**Datum aktualizace dokumentace:** 16. 10. 2026

| Licence | Originální databáze | Zvláštní právo pořizovatele databáze | Osobní údaje |
| --- | --- | --- | --- |
| Autorské dílo licencované CC BY 4.0 | Není autorskoprávně chráněnou databází | Není chráněna zvláštním právem | Neobsahuje osobní údaje |

**Citace**

Hejcmanová K., Ngo O., Chloupková R., Májek O.. Podíl mužů s hodnotou PSA ≥ 3 µg/l v rámci Programu časného záchytu karcinomu prostaty. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-25]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2618-prostata-podil-pozitivnich-psa-otevrena-data. ISSN 2695-0340

## Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat podíl mužů se zvýšenou hodnotou prostatického specifického antigenu (PSA), tj. PSA ≥ 3 µg/l, zjištěnou v rámci Programu časného záchytu karcinomu prostaty (dále Program) ve sledovaném období.

Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik mužů (věk, kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase.

Jedná se o agregovanou datovou sadu, podíl je agregován dle charakteristik mužů, kterým byly sledované výkony vykázány.

## Základní informace

Indikátor lze vypočítat jako podíl počtu mužů se zjištěnou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) v rámci Programu (čitatel) a celkového počtu mužů, kteří byli do Programu osloveni, projevili ochotu se zapojit a je u nich známý výsledek PSA (jmenovatel). V případě, že bylo muži vykázáno více výkonů, které popisují různé výsledky vyšetření PSA, je uvažován ten nejzávažnější výsledek v daném roce (tzn. v pořadí PSA ≥ 3 µg/l, 1–2,99 µg/l, <1 µg/l). Pro výpočet byly použity zdravotní výkony 01130 (management časného záchytu karcinomu prostaty), 01131, 01132, 01133 (signální výkony indikující zjištěnou hladinu PSA, kategoriálně).

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

## Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat.

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRZHS dostupných od roku 2010. Do analýzy nebyli zahrnuti muži bez vyplněného pohlaví a muži mladší 50 let či starší 69 let. Věk byl určen přesně, jako rozdíl dne vykázání výkonu a dne narození. Mužům, u kterých nebylo dostupné přesné datum narození, ale pouze rok, bylo uměle přiřazeno datum narození 1. 7. daného roku, na základě kterého, bylo rozhodnuto, zda muž spadá do sledované věkové kategorie (50–69 let).

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění…) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně kraje, věk na 5leté věkové kategorie).

## Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) ve sledovaném období z dostupných informací o počtu mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) (čitatel) a celkovém počtu mužů, kteří vstoupili do Programu a je u nich známý výsledek PSA (jmenovatel).

Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l), například:

- Hodnocení vývoje podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA v jednotlivých letech
- Vizualizace vývoje podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA v jednotlivých letech
- Stratifikace podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA v jednotlivých letech dle věku a kraje bydliště

**Příklad konkrétního výstupu:**

Uživatel provádí hodnocení podílu mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) v roce 2024 se zaměřením na muže žijící v Olomouckém kraji.

## Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

## Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

## Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) zjištěnou v rámci Programu za sledované období a agregované počty mužů, kteří byli do Programu osloveni a je u nich známý výsledek PSA. Datum vykázání sledovaného výkonu je převedeno na rok, věk muže je transformován do 5letých věkových kategorií.

## Atributy datové sady

| Název | Datový typ | Název sloupce | Popis | Možné hodnoty |
|---|---|---|---|---|
| Rok | int | rok | Označení roku, ve kterém byl muž osloven do Programu | 2024 – poslední uzavřený rok |
| Pohlaví | text | pohlavi | Pohlaví osoby | 1) M – muž |
| Kód věkové skupiny | int | vek_kod | Kód pětileté věkové skupiny vycházející z Číselníku věkových skupin NZIS | Kódy pětiletých věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám pětiletých věkových skupin v rozsahu 50–69 let |
| Věk název | text | vek_nazev | Název pětileté věkové skupiny | pětileté věkové skupiny v rozsahu 50–69 let |
| Kód kraje | text | kraj_kod | Kód kraje bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ | dle číselníku ČSÚ |
| Název kraje | text | kraj_nazev | Název kraje bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ | dle číselníku ČSÚ |
| Počet pozitivních | int | pocet_pozitivnich | Počet mužů se zvýšenou hodnotou PSA (PSA ≥ 3 µg/l) v rámci Programu | celá čísla > 0 prostaty |
| Počet oslovených | int | pocet_oslovenych | Počet mužů, kteří byli osloveni do Programu a je u nich známa hodnota PSA | celá čísla > 0 prostaty |